

Cun 90 anc festg e viscal

Il Calender per mintga di 2011 che po festivar quest onn in giubileum spezial è cumparà.

3

Aua persa en il territori rural

Chattà.ch sa fatschenta cun evitar, rimnar, nettegiar ed eliminar l'aua en territori rural ed alpin.

22

DIE SÜDOSTSCHWEIZ

LA QUOTIDIANA

Redacziun: Via comerciala 22, 7007 Cuira, tel. 081 920 07 10, fax 081 920 07 15

Di digl avegnir per ils affons

■ (anr/sr) Gia baul ston ils affons sedecider tgei clamada ch'els vulan eleger egl avegnir e quei ei buc adina aschi sempel. Per ch'els survegnien in'investa el mund da lavur vegn organisau dis sco il «di digl avegnir» che ha giu liug ier ell'entira Svizra. L'Agentura da novitads rumantscha ha visitau enzacons buobs ed enzacontas buobas che han fuffergnau en cuschina, el café, tiel caubogn, tiel surveglader da catscha, tiel portabrevs, tiegl architect ni era tiel scrinari. Ei seigi stau interessant, mo era dètg hefti en cumparegliazion cun in di da scola.

> PAGINA 8

La Lia ha fatg il pass sur cunfin

■ (anr/ac) Probabel eis ei l'emprema ga che la Lia Rumantscha presenta in schatg dalla cultura romontscha egl exteriur. Ella biblioteca dil marcau da Dornbirn, in marcau da passa 40 000 habitonts situaua ella Vallada dil Rein austriaca, ha la Lia Rumantscha cun sustegn dalla Pro Helvezia retschiert la pussevliadad da presentar cudischs e portatuns romontschs. Las reacziuns dalla vart dalla clientella dalla biblioteca sco era dalla vart dallas medias sin quella purschida ein stadas fetg positivs. Igl interess per la cultura romontscha para dad esser avon maun era da tschella vart dil cunfin.

> PAGINA 9

Collavuraziun mediala sur cunfin

Las-Alps-infoteca – ina plattafurma per infurmaziuns da las Alps

DA MARTIN CABALZAR

■ Questa fin d'emna s'inscuntraran a Cuira passa 20 representants da medias, politica ed administraziun per discutir davart necessitad e realisabladad d'ina chasa da medias en las Alps. En quest connex vegn lantschà il project Las-Alps-infoteca, ina plattafurma per infurmaziuns da las Alps. L'impuls per Las-Alps-infoteca è vegnì da Radio e Televisiun Rumantscha RTR. La finamira da quest project è da meglierar la collavuraziun transalpina da las medias. Las-Alps-infoteca vul esser in center per intermediar infurmaziuns davart il territori alpin. L'intent è era da stgaffir ils proxims onns a Cuira in center da competenza per las medias staziunadas en las regiuns alpinas da l'Europa. Sco quai che il director da RTR *Mariano Tschuor*, che è l'iniziant da questa idea, ha accentuà en in discurs cun La Quotidiana, è «Ina chasa da medias da las Alps a Cuira ina schanza tant per RTR sco per la Svizra rumantscha». RTR

En la chasa da medias da RTR a Cuira vul ins stgaffir in center da competenza per las medias da las Alps. KEYSTONE

veglia bain lantschar quest project, tenor Tschuor na sja però betg l'incumbensa da RTR u da la SRG SSR idèe suisse da surpi-

gliar la responsabladad u d'administrar Las-Alps-infoteca. Per quest intent vul ins stgaffir in'istituziun responsabla indepen-

dent. La dieta en la sala dal cussegl grond è publica.

> PAGINA 3

L'avegnir vain decis dals plü pitschens

■ (anr/mfo) Sainza üna buna squadra da hockeyaners giuven nu po ingün club da hockey exister. Il Club da hockey Engiadina (CdHE) nun ha pel muaint d'avair ingüna temma in quist regard. 35 mattas e mats giouvan actualmaing pro'ls «bambinis» e passa 150 han in marcurdi tut part da la PostFinance Trophy. Da motivar a mats e mattas fin ill'età da la nouvavla classa da

dvantar commember activ dal CdHE es important. «Sainza nos pitschens nu füss l'avegnir da nos club sgürà», disch il president dal CdHE, *Stefan Bigler* da Scuol. Eir grazcha a la PostFinance Trophy, la quala vain organisada in 25 löes da la Svizra ed es ün turnier d'importanza nazionala, as spera da ragiundscher quist böt.

> PAGINA 15

In ambient favoreivel per milliunaris

■ (anr/ac) Co vivan e tgei patrtgan ils rehns en Svizra? Quella part dalla populaziun che ha augmentau considerabel l'atgna facultad durant ils 20 onns vargai. Dapi la fin d'october porscha ina nova publicaziun investa detagliada. La Svizra para da porscher in bien tschespet per persunas beinstontas. Ella posseda suenter Singapur e Hongkong la pli ferma concentraziun da rehns e rehuns. E per rehns valan persunas cun silmeins ina facultad da 30 milliuns francs. Bein crescha il diember da

rehns e rehuns, mo cheutras era l'inegualitad denter ils possessurs dalla facultad. Ina minoritad da treis pertschien posseda ton sco il rest dalla populaziun. Ina populaziun che ha sancziunau politica-mein stentas da crear in favoreivel ambient per persunas fetg beinstontas. Quei cun in bass pei da taglia per la facultad e cun scassar ina taglia sin ierta. Las grondas facultads vegnan numnadamein artadas da generaziun a generaziun.

> PAGINA 5

Regenza ha interess per gieus olimpics d'enviern

■ (cc) En ina brev a l'Associaziun olimpica svizra conferma la regenza grischuna ch'ella è da princip interessada da promover ina candidatura per gieus olimpics d'enviern. Il chantun e differentas vischnancas questionadas han ina tenuta positiva envers ina candidatura per gieus olimpics d'enviern. La federaziun da tetg dal sport svizzer, l'Associaziun olimpica svizra, ha envidà la fin d'avust quellas regiuns che avevan mussà ils onns passads lur interess per ina candidatura, da communitgar, sch'in tal exista anc adina. L'ulteriur proceder vul l'Associaziun olimpica svizra determinar a chascun d'ina dieta dal parlament da sport che ha lieu ils 19 da november. Sa basond sin questa definiziun

vegnan ils chantuns ed ils lieus da sport d'enviern a far ulteriurs scleriments per sa pudair far in'opiniun pli detagliada.

En vista a l'infrastructura ch'è gia avant maun ed en vista al grad d'enconuschientscha dals lieus grischuns da sport d'enviern ha la regenza anc adina in grond interess per ina candidatura. Bainvegni e resguardà sco in plus vegn il fatg da bandunar la tendenza da las ultimas surdadas cun returnar en ils lieus da sport d'enviern cun curtas vias d'access. La regenza sustegna er il fatg che l'Associaziun olimpica svizra vul surpigliar l'incumbensa da coordinar e da manar il project avant ch'i vegnan elavurads dossiers regiunals da candidatura per gieus olimpics d'enviern en Svizra.

Futur intschert da la grupp «Teater Val Alvra»

■ (rtt) A la grupp «Teater Val Alvra» mancan ils commembers. Per betg stuair schliar la grupp tschertga la suprastanza alternativ, quai ha detg la suprastanta *Letizia Sonder*. Las alternativs fissan per exempel da far in teater biling

u era da schlargiar il territori sin l'entir Grischun central. Davart il futur da la grupp Teater Val Alvra decidan ils commembers mez november. La grupp exista gia 16 onns. Ella gioga tocs pli pretensius e quai adina per rumantsch.

RECLAMA

Il martgads sut l'ensaina da la politica monetara

L'october èn creschids ils curs als martgads d'aczias. Contribui a quel svilup han l'institut d'emissiun dals Stadis Unids ed ils buns resultats per il terz quartal.

Ils 3 da november ha l'institut d'emissiun dals Stadis Unids annunzià l'acquist d'emprests dal stadi en l'autozza totala da 600 mia. dollars americans enfin la fin dal zercladur 2011. Questa decisiun han ins percurschi gia l'october ed ils martgads da finanzas han reagì anticipadamain cun curs creschents. Als martgads d'obligaziuns èn però sa fatgs valair deficits e tschains augmentads. Intgins commentaris d'impurtants exponts da l'institut d'emissiun dals Stadis Unids han franà las spetgas dals martgads areguard in'ulteriura dumonda da l'institut d'emissiun suenter emprests dal stadi.

La stimulaziun da la politica monetara ha animà ils investiders da surpigliar ristgas generalmain pli grondas. Quai è sa manifestà en l'augment da valur cuntinuà dals metals industrials che dependan fitg d'ina conjunctura. Il medem mument han pers valur «investiziuns segiras» sco il franc svizzer e l'aur.

Voss cusseglader d'investiziun da la Raiffeisen As infurmescha gugent persunalmain.

www.raiffeisen.ch

RAIFFEISEN

PUNTRASCHIGNA

Roger de Weck pro la magistraglia dal Grischun

(anr/ads) Marcurdi passà s'han inscuntradas las uniuns da las persunas d'instrucziun dal Grischun a Puntraschigna e Zernez. Il davomezdi es stat reservà per ün referat da *Roger de Weck* e per la radunanza da delegats. L'avantmezdi dal «Di da las uniuns da las persunas d'instrucziun grischunas» han las tschinch uniuns dals differents s-chalins e roms gnü lur radunanzas in differents löes. Davo üna preschantaziun dal Cor d'uffants da Puntraschigna ha referi Roger de Weck davart il muond d'imprender ed il muond da las medias. Per finir la dieta sun ils delegats tschantats insembel per lur radunanza suot il presidi da *Fabio Catoni*.

> PAGINA 17

Servetsch d'abunents e da distribuziun: tel. 0844 226 226 mail: abo@suedostschweiz.ch

50045
9 771424 749004

Persunas beinstontas en Svizra portan in buordi in bionton pli lev. KEYSTONE